

Tilauksen ja tuottamisen läpinäkyvyys

Mitä Maisema-malli toi esiin Tampereella?

Maisema-seminaari 23.04.2009

Helsinki

Tilaajapäällikkö

Eeva Päivärinta

Ikäihmisten palvelujen ydinprosessi

Ikäihmisten hyvinvoinnin ylläpitäminen

- Ikäihmisten hyvinvoinnin ylläpitämisen ydinprosessi muodostuu kahdesta palvelukokonaisuudesta: kotona asumista tukevat palvelut ja hoidon ja asumisen yhdistävät palvelut.
- Ydinprosessin ensisijaisena tavoitteena on mahdollistaa ikäihmisten kotona asuminen ennaltaehkäisevillä ja kuntouttavilla palveluilla sekä järjestämällä palveluja ja hoitoa koteihin tarvittaessa ympäri vuorokauden.
- Toimintakyvyn lasku ei kaikissa tapauksissa mahdollista ikäihmisten asumista omassa kodissaan kuntoutuksesta ja kotiin järjestetyistä palveluista ja hoidosta huolimatta. Kun ihminen ei enää pysty asumaan omassa kodissaan, hänen kanssaan suunnitellaan ja hänelle järjestetään riittävä hoito ja palvelut oman kodin ulkopuolelle.

Ydinprosessin rakenne (=palvelukartta)

Kotona asumista tukevat palvelut

Suun terveydenhuolto

Ehkäisevä vanhustyö

Veteraanikuntoutus

Lyhytaikaishoito

Omaishoidon tuki

Päiväkeskustoiminta

Kotihoito

Ulkoiset palvelut

PTH

ESH

Hoidon ja asumisen yhdistävät palvelut

Asumispalvelut

Vanhainkotihoito

Pitkäaikainen sairaalahoido

Ydinprosessin strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoitteet	Vuositavoite 2009	Mittari
1. Kaupungin yli 85-vuotiaille järjestämän kotihoidon peittävyttä nostetaan vuoden 2005 tasosta. 2. Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden suhteellinen osuus kasvaa ko. ikäryhmän suhteellista kasvua enemmän.	1. Hoitoketjuja kehitetään kokonaisvaltaisesti	<ul style="list-style-type: none">– Päättäneiden hoitajaksojen keskimääräinen pituus Kaupin sairaalassa sekä Hatanpään geriatriassa ja psykiatriassa osastoryhmässä– Lyhytaikashoidon osuus sairaalavuorokausista Kaupin sairaalassa sekä Hatanpään geriatriassa ja psykiatriassa osastoryhmässä
	2. Erityisesti keskivaikeasta tai vaikeasta dementiasta kärsiville asiakkaille kohdistettuja jatkohoitopaikkoja lisätään	<ul style="list-style-type: none">– Kaupungin järjestämät tehostetun palveluasumisen paikat
	3. Ympäri vuorokautista kotihoitoa saavien asiakkaiden määrä lisääntyy	<ul style="list-style-type: none">– Säännöllistä kotihoitoa yli 80 h/kk saavien asiakkaiden määrä, joiden saamista palvelutunneista vähintään 15 % sijoittuu yö- ja viikonloppu-aikaan
	4. Asuinympäristöjen esteettömyys paranee	<ul style="list-style-type: none">– Vanhoihin taloihin rakennettujen hissien määrä– Vanhusten ja vammaisten asuntojen korjaukseen tarkoitettua avustusta saaneiden määrä
	5. Kaikki omaishoidon tuen kriteerit täyttävät pääsevät tuen ja palvelujen piiriin	<ul style="list-style-type: none">– Omaishoidon tuen jonossa olevien kriteerit täyttävien hakijoiden määrä

Perustehtävät

- *Ikäihmisten palvelujen järjestäminen eli tilaaminen*
 - Palvelutarpeiden tunnistaminen
 - Toiminnan strateginen suunnittelu ja kehittäminen
 - Tilattavien palvelujen määrittely
 - Palvelujen hankinta
 - Sopiminen palvelujen tuottamisesta
 - Sopimusten toteutumisen seuranta ja raportointi
 - Viranomaistoiminta ja ikäihmisten palvelujen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta

Kuntamaiseman nostamat näkökulmat:

- Palvelutarpeiden tunnistaminen: liian hyväkuntoisia palvelujen piirissä! Yleinen keskustelu Tampereella?
- Strateginen suunnittelu ja painopisteet: kotona tapahtuvan hoidon resurssointi, osaamisen parantaminen (KAS)
- Tilattavien palvelujen hankinta: kohti väestövastuista ja kokonaisvaltaista kotihoitoa, ei enää laitoshoidoa tai sirpaloitunutta avohoitoa
- Sopimusohjauksen ja johtamisen jäntevöittäminen, yhteistyön ja osaamisen lisääminen – kohti parempaa kustannusten hallintaa!

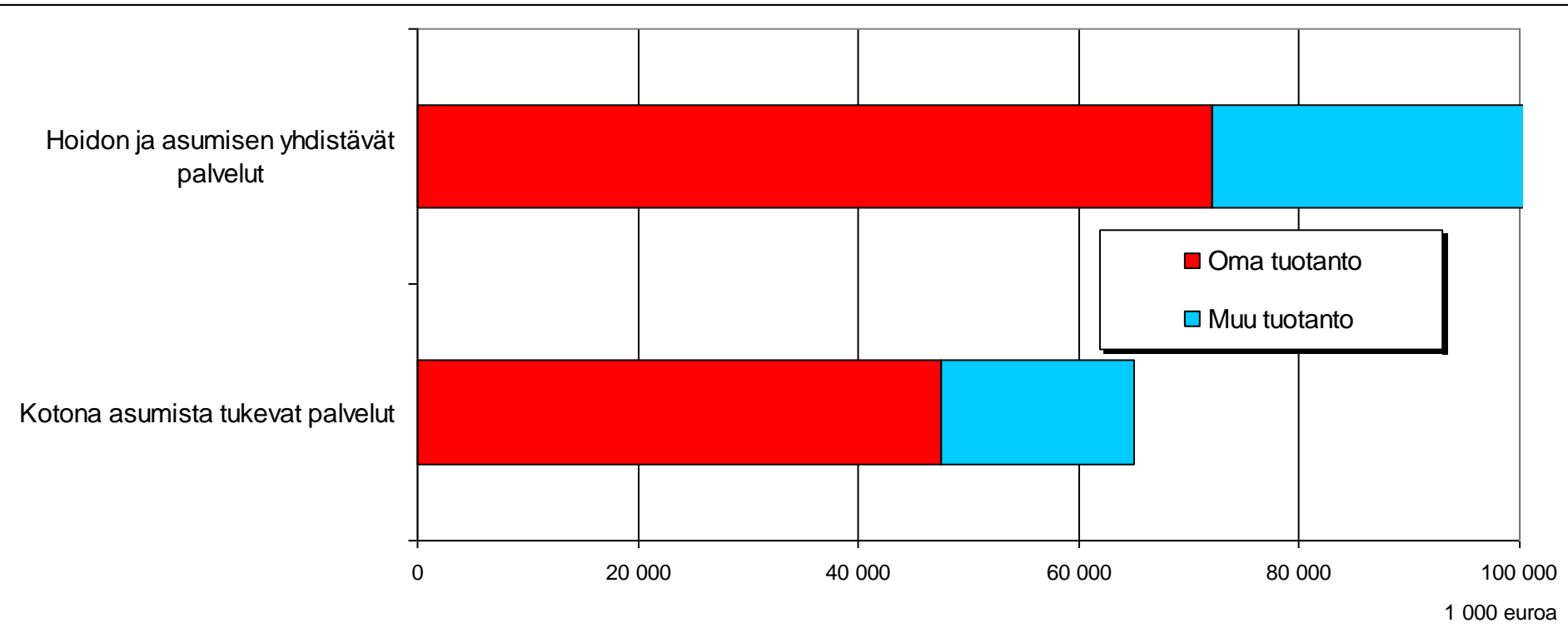

Palvelutilaukset 2009

palvelukokonaisuuksittain

oma tuotanto – muu tuotanto

● Ydinprosessin bruttomenot yhteensä
• 165,7 milj. euroa

Toimintaa ja kehittämistä ohjaavat keskeiset asiakirjat

- Palvelujen hankintasuunnitelma, kaupunkistrategian rinnalla valmistellaan ikäihmisten palvelujen strategia
- Vanhustenhuollon arvioinnin ja kehittämistyön tueksi perustetun työryhmän (VAARI) mietintö, Kuusikko vertailu, Ikäihmisten palvelujen laatusuositus
- **Kuntamaisema Oy:n Eero Vaissin selvitys**
- **... ja sen anti:**
- Kehittäminen on yhteistyötä, jolloin potilas- ja asiakasvirtojen sujuvuus varmistetaan – yhteinen vastuu, yksi Tampere – kuntalaisen näkökulma!
- Omaishoitoon on muitakin vaihtoehtoja kuin nyt käytössä oleva malli.
- Psykogeriatrasta hoitoa voidaan kehittää olemassa olevin resurssein
- Oman erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon suhdetta tulee tarkastella uudelleen.
- Palveluasuminen tulee järjestää kokonaan uusiin puihin!

Väestöennuste

Ikäihmisten määrän kasvu Tampereella (absoluuttinen)								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2015	2020
kaikki	207 812	209 450	211 087	212 725	214 362	216 000	220 800	227 600
65-74-v.	16 769	17 055	17 463	18 369	19 549	20 750	23 402	24 914
75-84-v.	11 650	11 655	11 774	11 834	11 959	12 114	12 522	14 505
85-94-v.	3 635	3 716	3 764	3 893	4 022	4 152	4 634	4 987
yli 95-v.	233	253	286	306	315	313	372	477
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2015	2020
yli 65-v.	32 287	32 679	33 287	34 402	35 845	37 329	40 930	44 883
yli 75-v.	15 518	15 624	15 824	16 033	16 296	16 579	17 528	19 969
yli 85-v.	3 868	3 969	4 050	4 199	4 337	4 465	5 006	5 464
yli 95-v.	233	253	286	306	315	313	372	477

Haasteet, joita Maisema – malli kirkasti palveluja järjestettäessä

- **Palvelurakenne**
 - Koukkuniemen tulevaisuus ja tehostettu palveluasuminen, kotona asumisen tuki
- **Asiakas- ja potilasvirrat**
 - Kokonaisuuden hallinta
 - Asiakaslähtöisyys
 - Akuutti- ja kuntoutuspalvelut
- **Palvelujen kohdentuminen**
 - Kotihoito, asumispalvelut, omaishoidon tuki
- **Tapa toimia ja olemassa oleva rakenne**
 - VAARI-työryhmän mietintö